



STAKČÍNSKE NOVINY

ROČNÍK 16

2

máj
2022

DVOJMESAČNÍK PRE OBYVATEĽOV OBCE STAKČÍN • VYDÁVA OBEČNÝ ÚRAD V STAKČÍNE • NEPREDAJNÉ

Vážení spoluobčania,

konečne sa oteplilo a jarné práce sú v plnom prúde. Geopolitická situácia v Európe naznačuje, že kto si dopestuje domáce potraviny, výrazne pomôže vlastnému rozpočtu. Ceny potravín, energií, stavebných hmôt a vlastne všetkého raketovo rastú a nikto netuší, kedy a na akej úrovni sa zastavia.

Zvyšovanie cien zasiahlo každého, aj našu obec. Drobné navýšenie rozpočtu zo strany štátu nestačí na vykrytie tohto nárastu. Sme nútení korigovať naše investičné zámery. Na jednej strane od štátu nedostávame adekvátne navýšenie, na druhej strane nás štát zatažuje ďalšími zvýšenými poplatkami. Napríklad odvod do Envirofonde za uloženie odpadu stúpol o 80 %. Keď pripočítame zvýšené náklady na dopravu a uloženie odpadu, tak by sme museli radikálne zvýšiť poplatky za vývoz komunálneho odpadu. Aj napriek tomu, že obec výrazne dotuje vývoz komunálneho odpadu sa obecné zastupiteľstvo rozhodlo, že nateraz nebude občanom zvyšovať poplatky a aspoň takto trochu pomôže rodinným financiám.

Práce na cyklochodníku pokračujú, bolo vydané stavebné povolenie a do konca mesiaca by mala uzrieť svetlo sveta žiadosť o dotáciu vypracovaná Prešovským samosprávnym krajom. Verím, že na budúci rok budú práce na výstavbe cyklochodníka v plnom prúde.

14. apríla vydalo Ministerstvo životného prostredia výzvu pre žiadateľov rozvojových projektov transformácie regiónu Národného parku Poloniny v objeme takmer 8 mil. eur pri 100 % financovaní projektu. Jednou z oprávnených aktivít, ktoré môžu byť podporené v rámci tejto výzvy, je aj aktivita v oblasti podpory zachovania rusínskej kultúry a tradičných remesiel. Obecné zastupiteľstvo na svojom aprílovom zasadnutí rozhodlo o zapojení sa obce do tejto výzvy podaním žiadosti o dotáciu na rekonštrukciu druhej polovice kaštieľa na Múzeum rusínskej kultúry – polyfunkčný objekt, ktorý by okrem múzejných a výstavných priestorov v sebe pojal aj knižnicu a informačné centrum. Verím, že budeme úspešní a podarí sa nám dať nášmu kaštieľu dôstojnú podobu.

Vyzerá to tak, že nás nečakajú ľahké časy. Budeme musieť vziať rozum do hrsti a napriek ťažkostiam posunúť svoj život dopredu a dať mu aj optimistické vyhliadky.

Miroslav Bober, starosta obce

FOLKLÓRNY SÚBOR BESKYD HĽADÁ NOVÝCH ČLENOV



Členovia Folklórneho súboru Beskyd radi privítajú medzi sebou nových členov. Preto všetci, ktorí máte chuť si zaspievať, prídte a pomôžte zachovať piesne našich prarodičov. Nácvik prebieha každý štvrtok o 18.00 hodine v priestoroch základnej školy.

UZNESENIA
zo zasadnutia
obecného zastupiteľstva
v Stakčíne zo dňa **29. 4. 2022**

■ **U z n e s e n i e č. 412/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
b e r i e n a v e d o m i e, že ani jeden po-
s lanec obecného zastupiteľstva nemal do-
p l n e n i e k programu zasadnutia obecného
zastupiteľstva a tento s c h v a ľ u j e.

■ **U z n e s e n i e č. 413/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e návrhovú komisiu v zložení:
p. Ing. Peter Kalanin, p. Ing. Dušan Kolcun,
p. Vladimír Mruz.

■ **U z n e s e n i e č. 414/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e za overovateľov zápisnice p. Ing.
Dušana Kolcuna a p. Vladimíra Mruza.

■ **U z n e s e n i e č. 415/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
b e r i e n a v e d o m i e správu o plnení
uznesení z predchádzajúceho zasadnutia
obecného zastupiteľstva konaného dňa
25.02.2022.

■ **U z n e s e n i e č. 416/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
b e r i e n a v e d o m i e správu o činnosti
obecnej knižnice za rok 2021 a plán práce
na rok 2022.

■ **U z n e s e n i e č. 417/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
b e r i e n a v e d o m i e správu o činnosti
DZH obce Stakčín za rok 2021 a plán
činnosti na rok 2022.

■ **U z n e s e n i e č. 418/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
b e r i e n a v e d o m i e správu o činnosti
OFK Agrifop Stakčín a úlohy na rok 2022.

■ **U z n e s e n i e č. 419/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
b e r i e n a v e d o m i e informáciu o
príprave podujatia Ľude pud Nastasom.

■ **U z n e s e n i e č. 420/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
k o n š t a t u j e, že zámer obce Stakčín
p r e d a ť pozemok p. č. C KN 706/3 v k. ú.
Stakčín o výmere 246 m² podľa § 9a,
odsek 8, písmeno e) zákona o majetku
obcí č. 138/1991 Zb. berúc do úvahy
osobitný zreteľ bol schválený na zasadnutí
Obecného zastupiteľstva obce Stakčín
dňa 25.02.2022 uznesením č. 406/2022 a
zverejnený na stránke obce a na úradnej
tabuli obce od 02.03.2022.

Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e odpredaj pozemku p. č.
C KN 706/3 v k. ú. Stakčín o výmere 246
m² podľa § 9a, odsek 8, písmeno e)
zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí

p. Ing. Tatiane Glogovskej, berúc do úvahy
osobitný zreteľ, ktorý spočíva v tom, že
uvedená parcela je súčasťou oploteného
pozemku, ktorý tvorí parcela č. C KN 704
v k. ú. Stakčín (záhrada) a parcela č. C
KN 705 v k. ú. Stakčín (zastavané plochy
a nádvorie), na ktorej je postavený rodinný
dom. Žiadateľka o odpredaj je výlučným
vlastníkom týchto nehnuteľností.
Predchádzajúci majitelia sa dlhodobo
starali o uvedenú parcelu. Obec nemá
k tejto parcele prístupovú cestu.
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s t a n o v u j e cenu za pozemok p. č. C KN
706/3 v k. ú. Stakčín o výmere 246 m² na
3,48 € za m², čo celkovo činí 856,08 € na
základe znaleckého posudku za podobný
pozemok, vid' uznesenie č. 345/2021.

■ **U z n e s e n i e č. 421/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
p r e r o k o v a l o žiadosť firmy Detský
Ados, s.r.o., Stakčín, Dlhá 547/45
o odpredaj pozemku p. č. C KN 706/3
v k. ú. Stakčín a túto n e s c h v a ľ u j e.

■ **U z n e s e n i e č. 422/2022**
Obecné zastupiteľstvo v Stakčíne
s c h v a ľ u j e zapojenie sa obce Stakčín
do Výzvy pre žiadateľov rozvojových
projektov transformácie regiónu
Národného parku Poloniny vyhlásenej
MŽP SR dňa 14.04.2022.

PRÍRODA A ODPADKY K SEBE NEPATRIA

Produkcia odpadov je globálnym problémom. Odpady často končia pohodené v prírode na okrajoch lesov alebo vodných tokov. Napriek kvalitnému odpadovému hospodárstvu pribúdajú v katastri našej obce stále nové a nové čierne skládky. Turisti niekedy zabúdajú na to, že čo si so sebou do prírody prinesú, si majú aj odnieť. A obyvatelia našej obce ignorujú skutočnosť, že okolie obce nie je smetisko. Tým, že sa zbavíme nepotrebných vecí ich vyhodnením do voľnej prírody, ju neúmerne zťažujeme a znečisťujeme, ohrozujeme tým nielen seba, ale aj zvieratá. Odpad ostáva v prírodnom prostredí nerozložený aj po niekoľko ďalších generácií. Jeho rozklad trvá rôzne dlho. Napríklad ohryzok jablka sa vo voľnej prírode rozloží za niekoľko týždňov, noviny a časopisy za niekoľko mesiacov. Rozloženie hliníkovej plechovky trvá 10 - 100 rokov, pneumatiky 265 rokov, použitej batérie 200 - 500 rokov, PET fľaše a igelitových vreciek 500 rokov, polystyrénu 1000 rokov a so sklom si príroda poradí až o 4000 rokov. Sú to úžasné čísla. A potom sú to recyklovateľné materiály, ich druhotné spracovanie šetrí okrem prírody aj primárne suroviny a energie potrebné na ich výrobu. Nemôžeme sa pozeráť len na súčasnosť a hľadiť len na svoje terajšie pohodlie. Musíme si uvedomiť, čo spôsobujeme svojimi činmi a ako tým ovplyvňujeme budúcnosť ďalších generácií. Každoročne v marci alebo apríli, kým nie sú odpady zakryté vegetáciou, organizuje naša obec brigádu zameranú na vyčistenie brehov Cirochy od pohodeného a naplaveného odpadu. 26. marca sa ráno o 8:00 hod. zišlo pred budovou obecného úradu 23 dobrovoľníkov, ktorí počas brigády vyzbierali viac než 50 vriec

odpadu. Brehy rieky boli odbremenené od nespočetného množstva obalového a stavebného materiálu, skla, PET fliaš, pneumatík a pod. Musíme skonštatovať, že tento odpad nepriniesla voda, ani ho tu nenechali turisti, ale vyhodili ho nezodpovední obyvatelia našej obce, ktorí by sa za to mali hanbiť. Všetkým zúčastneným brigádnikom patrí veľká vďaka za pomoc. Mariana Grodzová



UŽITOČNÉ LINKY

ZŠ: 769 21 18, zdravotné stredisko: MUDr. Piteľ 769 27 00, MUDr. Haničáková 769 23 44, MUDr. Kelly 769 27 01,
Lekáreň: 758 37 40, Pošta Stakčín: 767 43 08, Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Ochrany
Presvätej Bohorodičky v Stakčíne: 767 41 54, 0911 912 780 Pravoslávny farský úrad: 767 41 11
Kontakt na správcu cintorína: Peter Koribanič - 0907 496 228 počas neprítomnosti ho zastupuje Martin Olach - 0907 476 666

Vydáva: Obecný úrad Stakčín, SNP 574/6, 067 61 Stakčín, tel: starosta 057/767 43 09, 767 43 07, 758 26 20,
matrika: 767 43 05, stakcin@stakcin.eu, www.stakcin.eu. Redaktorka: Mariana Grodzová, Grafika a tlač: ELINOR SNINA



Obec Stakčín

Vás pozýva
na prezentačný deň



LUDE PUD NASTASOM

ktorý sa uskutoční

14. mája 2022 o 14:00 hod. v areáli obecného parku

host' podujatia: skupina DYNAMIX



Srdečne vás pozývame na siedmy ročník kultúrno-spoločenského podujatia, ktorého cieľom je oživiť staré tradície a vytvoriť nové.

Areál obecného parku bude 14. mája patriť remeselníkom, miestnym organizáciám, podnikateľom a všetkým ľuďom „pud Nastasom“. Pre návštevníkov podujatia sú okrem prezentácie tradičných remesiel a povolání pripravené sprievodné akcie v podobe ukážok zásahu služobných psov pohraničnej polície, hasičov, či dobový tábor z I. svetovej vojny.

Malí i veľkí si môžu zmerať sily v rôznych športových a vedomostných súťažiach.

PROGRAM PODUJATIA

13 : 00 – 17: 00 – dobový tábor z I. sv.
vojny

prezentácia KVH
Hodošík

14 : 00 – 17: 00 – prezentácia
remeselníkov
a organizácií

14 : 00 – 17: 00 – výstava výtvarných
prác žiakov ZUŠ v KD

14 : 30 – 17: 00 – otvorené obecné
múzeum

14: 00 – otvorenie podujatia

14: 10 – vystúpenie detí MŠ

14: 30 – vystúpenie FS Beskyd

15: 00 – vystúpenie Štefana
Barančíka

15: 00 – hry pre deti pri fontáne

15: 30 – ukážka zásahu služobných
psov

15: 45 – prezentácia DHZ

17: 00 – koncert kapely DYNAMIX

19: 30 – ľudová veselica, hrá FLASH

EKOPOSTER ZELENÝ SVET

Naši piatáci vyhrali 1. miesto v kolektívnej súťaži pre základné školy – Ekoposter ZELENÝ SVET. Organizátorom súťaže bola Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Košice. Deti výtvarnými prácami vyjadrovali svoj vzťah k prírode a k ochrane vodných zdrojov. Hodnotiacim kritériom bola myšlienka, výtvarné prevedenie, kreativita, originalita a zosúladenie prác

celého kolektívu do jedného celku. Piatáci pod vedením pani zástupkyne Mgr. Ivety Piteľovej pretavili svoje nápady do krásnych výtvarných diel. Okrem úspechu za 1. miesto získali naši umelci zaujímavé vecné ceny, ktoré im osobne odovzdali Ing. Dávid Lojan a Ing. Vladimír Babik – zástupcovia VVS.

D E Ň Z E M E



22. apríl patrí Dňu Zeme. Naša planéta je naším domovom, o ktorý by sme sa mali s láskou starať. Nielen v tento deň, ale počas celého roka. Svoj vzťah k Zemi sme vyjadrili dobrými skutkami. Vzali sme vrecia, rukavice a vyšli do prírody zbierať, čo do nej nepatrí. Mladší žiaci zbierali odpadky v okolí školy a parku. Starší žiaci si vybrali areál úpravne vody, ktorá

sa nachádza v katastri obce Stakčín a zásobuje pitnou vodou veľkú časť východného Slovenska. Sumár tejto akcie sú vrecia plné odpadu. Aj keď si naša planéta na krátky čas oddýchla od smetí, jedným dňom sa však nič nekončí. Na prírode nám záleží a veríme, že jej čistenie a zvelaďovanie sa stane trvalým zvykom.



PaedDr. Slávka Kerekaničová

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU

Prvé jarné lúče priniesli radosť aj do stakčinskej školy.
Dôvodom na úsmev sú úspechy a aktivity našich šikovných žiakov.

VEDOMOSTNÁ SÚŤAŽ ČO VIEŠ O HVIEZDÁCH?

Imrich Kľaga, Jarmila Pacolová a Alex Nicholas Šrenk sa 15. marca 2022 stali úspešnými riešiteľmi regionálneho kola vedomostnej súťaže „Čo vieš o hviezdach?“. Je určená pre žiakov základných a stredných škôl, ktorých zaujíma astronómia. Pre okresy Humenné, Snina a Medzilaborce regionálne kolo zastrešuje Vihorlatská hviezdáreň v Humennom. Naš hviezdny súťažný tím pod úspešnou taktovkou pána učiteľa Ing. Jána Sochaniča sa s úlohami popasoval na výbornú a v **2. kategórii** (žiaci 7. - 9. ročníka) získali:

1. miesto: Jarmila Pacolová

2. miesto: Imrich Kľaga

3. miesto: Alex Nicholas Šrenk

Zabezpečili si tak účasť v krajskom kole, ktoré sa uskutočnilo 27. apríla 2022 v Prešove. Naši žiaci v ňom obsadili nasledovné priečky:

6. miesto: Jarmila Pacolová

8. miesto: Imrich Kľaga



VŠETKOVEDKO

Do vedomostnej súťaže „Všetkovedko“ sa prihlásilo 20 048 detí z celého Slovenska. Veľký súboj o najmúdrejšieho medzi najbystrejšími sa v marci dostal do finále. O titul Všetkovedko zabojovali aj žiaci našej školy. Súťažilo sa v troch kategóriách: VŠETKOVEDKO 2 – žiaci 2. ročníka, VŠETKOVEDKO 3 – žiaci 3. ročníka, VŠETKOVEDKO 4 – žiaci 4. ročníka.

Otázky boli z rôznych oblastí – prvouka, prírodoveda, matematika, slovenský jazyk, anglický jazyk, hudobná výchova, výtvarná výchova, informatická výchova, dopravná výchova. Každý súťažiaci bez ohľadu na umiestnenie získal darček a diplom. Tí, ktorí sa zaradili medzi 30 % najúspešnejších, získali diplom s titulom VŠETKOVEDKO, ostatní diplom s titulom VŠETKOVEDKOV UČEŇ.

Najviac sa darilo týmto žiakom:

2. ročník: 1. miesto Sandra Bodorová, Matúš Petrik, Kevin Keleš, Jakub Badida, Liliana Malejová, Gabriela Havettová

3. miesto Emma Denalucová

3. ročník 1. miesto Alica Štofirová

6. miesto Sofia Čokinová, Peter Lelič

4. ročník 6. miesto Soňa Boberová

PYTAGORIÁDA OKRESNÉ KOLO

V dňoch 29. a 30. marca 2022 sa uskutočnilo okresné kolo matematickej súťaže Pytagoriáda. Jej 43. ročník prebehol v online priestore. V kategóriách P3 a P4 nás reprezentovali žiaci 3. a 4. ročníka.

V **kategórii P3** úspešnými riešiteľmi okresného kola boli: **Lukáš Kapral** a **Alica Štofirová**.

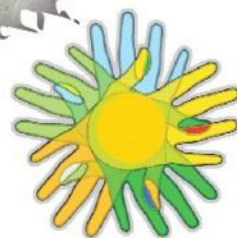
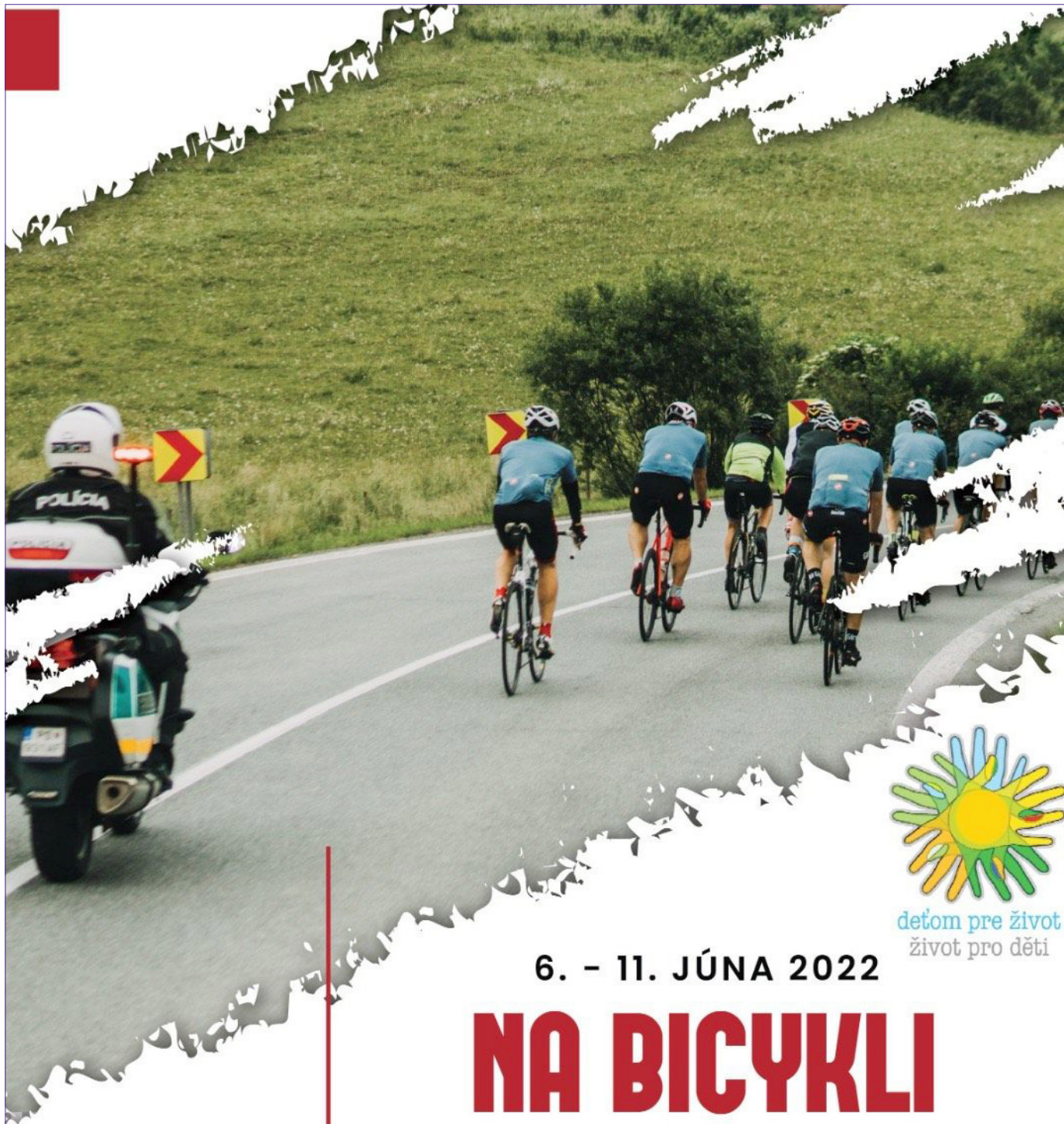
Žiakov pripravovala pani učiteľka Mgr. Jan Morongová.

V **kategórii P4** úspešnými riešiteľmi okresného kola

boli: **Adam Tkačuk** a **Soňa Boberová**.

Žiakov pripravovala pani učiteľka Mgr. Tatiana Sochaničová.

Druhý stupeň bol zastúpený žiakmi 6. ročníka. Mimoriadny úspech v **kategórii P6** dosiahla **Aniuta Mashkarynets**, ktorá postúpila do celoštátneho kola tejto súťaže. Žiačku pripravovala pani učiteľka Mgr. Lenka Holotová.



detom pre život
život pro děti

6. – 11. JÚNA 2022

NA BICYKLI DEŤOM PRE ŽIVOT

XIII. ročník

1. Stakčín - Košice
2. Košice - Tatranská Lomnica
3. Tatranská Lomnica - Drienica
4. Drienica - Svidník
5. Svidník - Humenné
6. Humenné - Stakčín

6 ETÁP | 750KM

Podporiť nás môžete aj príspevkom na účet SK29 0900 0000 0050 6528 7877.

KRASLICA – SYMBOL VZKRISENIA

Najvýznamnejší kresťanský sviatok vo východnej cirkvi, Veľká noc, „Velykdeň“ je nerozlučne spätý s tradíciou svätenia paschy, vajčiek a ostatných dobrôt. Po štyridsaťdňovom pôste bol pre nás oslavou nielen duchovnou, ale aj telesnou. Možno práve po prvotnom odznení radosti z „Voskresenija Isusa Christa“, je vhodná chvíľa na zamyslenie sa nad kresťanskou symbolikou kraslice v košíku. O to viac, že do dnes táto tradícia zdobenja kraslíc pretrváva aj v našej obci.

Kraslica v kresťanskej tradícii

Pôvodnú predkresťanskú symboliku vajčiek adaptovala cirkev v 12. storočí. Rané kresťanstvo pripisovalo kraslici veľký význam. Symbolizovala znovuzrodenie. Ako sa píše v Rukopise Dmitrija Rostovského z roku 1910, Mária Magdaléna použila práve vajíčko na vysvetlenie udalosti vzkriesenia Krista imperátorovi Tibériovi, ktorý vtedy vládol Itálii. Darovala mu červené vajíčko so slovami: Kristus vstal z mŕtvych „Christos Voskres“. Vajíčko bolo vizuálnym znakom vzkriesenia Krista, ale i vzkriesenia v budúcom živote. „Ako z vajčeka sa rodí nový život vtáčaťa, pred ktorým sa po oslobodení zo škrupinky otvorí nedozerný priestor kruhu života, tak i človek pri druhom príchode Pána na zem zhodí zo seba, spolu s telom, všetku ťažobu zeme. Červená farba veľkonočného vajčeka nám pripomína, že pre vykúpenie ľudstva, pre jeho duchovné preobrodienie bola vyliať na kríži čistá krv Pána.“ Obraz a symbolika červeného vajčeka dodnes slúži na pripomenutie najzávažnejšej dogmy kresťanskej viery východného obradu - Zmŕtvychvstanie Ježiša Krista „Voskresenje Isusa Christa“.

Vajíčko a kraslica v ľudovej tradícii Rusínov

Vajíčka a kraslice, ako kultový predmet, boli späté s rôznymi obradmi. V rusínskych regiónoch na Slovensku sa ešte donedávna zachovávali osobité mystické a zvykoslovné úkony. Ak zomrelo dieťa počas Veľkonočných sviatkov, príbuzní mu do truhly položili kraslice (v niektorých obciach kraslice zviazali do uzlíka), aby sa na druhom svete malo s čím hrať a tešilo sa ako ostatné deti pri veľkonočných hrách. Ak zomrelo dievča, kraslice ukladali vo forme venca – symbolu svadobného obradu. Počas Veľkej noci nosili príbuzní vajíčka na cintorín a kladli ich na hrob, aby zomrelí vedeli, že sú tie najdôležitejšie sviatky, nádej vzkriesenia ich duší. Tradovalo sa, že pri prvom kúpeli novorodenca by vo vode okrem iného nemalo chýbať ani vajíčko, aby dieťa bolo zdravé a buclaté. Aj pri svadobných obradoch plnilo vajíčko určitú magickú úlohu. Nevesta po návrate z kostola „cerkvi“ na prahu domu spustila spod sukne vajíčko, pričom si šepkala, aby tak ľahko rodila, ako vypadlo vajíčko. Vajíčka a kraslice mali ochraňovať dom a hospodárske budovy od bleskov a požiarov. Keď už horel susedov dom, gazdiná hádzala vajíčka na opačnú stranu, aby zmenila smer vetra a zachránila



vlastný dom. Ak sa blížila silná búrka, hádzala gazdiná škrupinky z posvätených „farbanok“ do pece na rozpálené uhlie, aby ochránili dom. Ak zniešla sliepka abnormálne malé vajíčko „pokladok“ prehádzovali ho cez dom, aby ten ochránili pred nečistými silami, ale nosili ho aj na cintorín, na novo upravený hrob, aby sa zbavili zlého. Vajíčko a kraslica boli súčasťou magického obradu aj pri prvom hone dobytka na pašu. Vajíčkom sa poľahadil dobytok pre zdravie a silu. Aj pred prvou orbou v jari sa vajíčko kladlo do prvej brázdy a zaorávalo so želaním, aby bolo pole čisté a bez buriny. Keď sa stavala dom, vajíčko dávali do základov a malo ochrannú funkciu. Mnoho ďalších mystických úkonov s vajíčkom a kraslicou sa odohrávalo v rusínskych domácnostiach s menšími obmenami podľa jednotlivých rusínskych oblastí. Mysleli by sme si že dozvuky týchto úkonov poznáme už len z rozprávania starých ľudí, ale zdá sa, že ešte dnes sa niektoré zvyky zachovali aj keď sa praktikuju v tajnosti v podobe bielej mágie, či v ľudovom liečiteľstve.7

Kraslica a súčasnosť

Keď si predstavíme súčasnú úlohu kraslice v našom živote, zistíme, že si zachovala z pôvodného významu a symboliky pramálo, skoro nič. Hádam len druhoradú funkciu obdarovania. Aj tá sa už vytráca. Samotná kraslica „pisanka“ úplne stratila mystický význam. Ostal len estetický účinok a tak sa k nej stavajú aj súčasné maliarky kraslíc „pisankárky“.

Je potešujúce, že sa v našej obci táto tradícia zachovala. Pri mojej výskumnej činnosti v tejto oblasti som zaznamenala trojgeneráciu písankárov kraslíc. Najstaršou, ktorá sa programovo venovala písaniu kraslíc bola Zuzana Kapráľová. Ako o nej napísal etnograf J. Varchola z SNM - Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku v roku



2008: „Začínala batikovaním kraslíc, kde nadväzovala na bohatý ornamentálny fond severovýchodného Slovenska. Ornamentálne prvky na vajíčko nanášala „špilčatom“ - špendlíkom zapichnutým do vetvičky z hrozna. Neskôr si obľúbila voskovú techniku masťným pastelom. Dominantné postavenie v jej písankárskej tvorbe mal rastlinný ornament, pričom časté sú ornamenty celých rastlín voľne rozložených na bielej ploche vajčeka. Pestrá okolitá príroda bola dostatočným inšpiračným zdrojom pre umelecky vnímavé oko ľudovej umelkyne. Rastlinné motívy sa vyznačovali ušľachtilosťou tvaru a citlivou farebnou súhrou. Z umeleckého hľadiska patria k pôsobivým a zaujímavým ornamentálnym výtvorom... Podľa rozmiestnenia a motívického stvárnenia rastlinného ornamentu ľudová umelkyňa dávala krasliciám aj adekvátne názvy, ako „batužnyk“, „bihuvnyk“, „pacernyk“, „púpavka“, „mňky“, „žoludi“, „sverbohozky“. Motívy na krasliciach svedčia o úzkej spätosti ľudovej umelkyne s prírodou, ktorú milovala nadovšetko. Snáď preto jej kraslice „pysanky“ sa vyznačujú takou čistotou jednoduchosťou, úprimnosťou prejavu, z ktorých vyžaruje dobrosrdečnosť, ako aj radosť zo života, ktorú ľuďom rozdávala celým priehrštím.“ Pani Zuzana bola inšpiráciou pre známu písankárku Jarmilu Lattovú, ktorá vo svojich počiatkoch kopírovala jej motívy, ale neskôr si vytvorila svoj vlastný rukopis a svojskú akrilovú techniku zdobenja. Na jej krasliciach je typický päťlupienkový kvet vo viacerých variantách a zostavách, harmonicky farebne zladený. Niekedy autorka využíva aj zlaté a strieborné samolepiace ozdoby, ktorými dopĺňa svoje kompozície. Veľmi osobitú ornamentiku si vypracovala Emília Šelepčová. Techniku masťného pastelu a batiky využíva na drobný pásovo-reťazový ornament s motívom štylizovaných kvetov a bahniatok. Jej manžel Michal Šelepce sa zase sporadicky venuje madeirovej výzdobe kraslíc. Medzi najmladšiu generáciu, zdobiacich kraslice, patrí Jana Dundová, ktorá posúva svoju tvorbu kráslenia do umeleckej polohy, ktorá nekorešponduje s ľudovými prvkami zdobenja, ale vytvára z kraslíc malé výtvarné dielka. Písankári, ktorých som spomenula, sa programovo venujú tomuto remeslu, aktívne sa svojou účasťou podieľajú na mnohých výstavách kraslíc a majú za sebou ocenenia. Možno ďalšia doba prinesie pre vajíčko nový transcendentálny význam. Kto vie. Symbol pre človeka vždy znamená spojenie videného s nevideným. Keď pochopí a pocíti, že je v tomto svete pripútaný k nekonečnu, menia sa jeho túžby, postoje a hodnoty. Možno preto by sme si na budúci rok pri vkladaní červenej kraslice do košíka mali na chvíľu uvedomiť jej poslanstvo, precítiť radosť zo vzkriesenia a nádej na život večný. Na tejto zemi má všetko svoju podstatu a pokiaľ ju nebudeme nachádzať, premárnime svoje bytie.

PaedDr. Daniela Kapráľová

14. ROČNÍK TURNAJA V KARTOVEJ HRE FILO

Karty sú fenomén, ktorý pozná takmer každý. Majú potenciál zaujať, zabaviť, ale aj vzdelávať. Prinášajú napätie, emócie i eufóriu. Eufóriu z výhry. Šancu zažiť tieto pocity – hrať a vyhrať – mali účastníci 14. ročníka turnaja v kartovej hre FILO. Po dlhých troch rokoch sa 23. apríla stretli v kultúrnom dome, aby predviedli svoje logické myslenie, pozornosť, stratégiu i vzájomnú spoluprácu. Pri kartových hrách teda nejde len o šťastie.

Tentokrát sa za súťažnými stolmi stretlo 14 hráčov. Výsledky sú takéto: 1. miesto obsadila dvojica Maroš Motýl a Rastislav Fedurco, na 2. mieste sa umiestnili Jaroslav Slivka a Jaroslav Piteľ a na 3. mieste skončila dvojica Ján Kerekanič a Marián Kapraľ. V turnaji nedominovala len súťaživosť, ale aj vzájomné priateľské prepojenie. Dôkazom toho bola veľmi príjemná atmosféra. Víťazom srdečne gratulujeme.

Mariana Grodzová



OFK AGRIFOP STAKČÍN

Futbalisti OFK Agrifop Stakčín oslávili Sviatok práce víťazstvom na ihrisku FK Kamenica n/Cir.

Po veľmi dobrom výkone zdolali súperu 1:0 a v boji o záchranu získali dôležité 3 body.

Po nevydarenej jesennej časti sezóny 2021/2022, keď so 4 bodmi figurovali na poslednom mieste tabuľky, sú v polovici jarnej časti na 13. mieste so ziskom 15 bodov. Najbližší zápas naši chlapci odohrajú na domácom trávniku 8. mája so súperom FK Žipov-Čierne o. z.

Výsledky jarnej časti OFK Agrifop:

Stakčín – Hencovce	1 : 0
Stakčín – Pakostov	1 : 2
Jasenov – Stakčín	1 : 1
Stakčín – Lackovce	2 : 0
Borov – Stakčín	2 : 2
Stakčín – Bystré	1 : 5
Kamenica n/C. – Stakčín	0 : 1

S. Cilip, tajomík OFK Agrifop Stakčín